

Költészet és valóság

KÖNYVKRITIKA - KÖVETÉSI TÁVOLSÁG - LXVI. évfolyam, 2. szám, 2022. január 14.

Kemény István: Állástalan táncos. Válogatott versek és válaszok Hegyi Katalin kérdéseire. Magvető Könyvkiadó, Budapest, 2021, 216 oldal, 3499 Ft

Most levettem a polcról Kemény István köteteit, itt van előttem tizennyolc. Ünnepeltem kicsit, amíg a *Csigalépcsőtől* a *Nílusig* eljutottam.

Ünnepi kötet ez a mostani, de a legjobb ünneplés történik benne, munka, emlékezés, szerkesztés, párbeszéd, értelmezés. Hegyi Katalin nagyon ismeri és szereti az életművet. Néha a saját olvasataiba is beavat, vázolja a keletkezés körülményeit, rákérdez a leglényegesebb sajátosságokra, komolyan érdekli, pontosan mikor született meg ez vagy az a vers, de leginkább az izgatja, milyen életrajzi háttere van a költeményeknek. Ilyeneket kérdez: „Vonzó volt számodra a Duna jobb partja?” (17.) „A játék szó hogy kerül ide?” (31.) „Te mikor és hol találkoztál Burnsszel?” (131.) Hegyi még azt is megengedi magának, nagyon helyesen, hogy egy versről kijelentse, az egyszerűen szép (*Lebegés a budai polgárság és Isten között*), máskor bátran megkockáztatja, melyik a költő máig legnépszerűbb verse (*Egy nap élet*). Az „én” és a „lírai én” szétválasztása finom intellektuális munkát igényel, ügyesen birkóznak vele mindketten. „A vers legvégén nem az Ember tűnődik az Emberről a tengerparton, hanem csak egy ember (a vers főszereplője, na jó: én) a saját életén, egy padon.” (158.) - mondja például Kemény a *Hipnoterápia* című verséről. A legjobb szóváltás azonban kétségtelenül ez (nem véletlen, hogy a szerkesztő, Szegő János a hátsó borítóra is éppen ezt tette ki): „Ugye a Leglassúbb Teve is te vagy? - Én.”